

На основу члана 14. став 9. Закона о лечењу неплодности поступцима биомедицински потпомогнутог оплођења ("Службени гласник РС", број 72/09),
Министар здравља доноси

П Р А В И Л Н И К
о условима за обављање послова поступка
биомедицински потпомогнутог оплођења *

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови у погледу простора, опреме и кадра, односно тимова за поступке биомедицински потпомогнутог оплођења (у даљем тексту: БМПО), као и други услови које је здравствена установа дужна да испуни за обављање послова поступка БМПО.

Члан 2.

Здравствена установа која обавља поступке БМПО (у даљем тексту: овлашћена здравствена установа) за поступак вантелесног оплођења, поред услова за обављање здравствене делатности за одређену врсту здравствене установе, прописаних законом којим се уређује здравствена заштита и прописима донетим за спровођење тог закона, у погледу простора мора да испуњава и следеће услове:

- 1) једну болесничку собу;
- 2) две ординације;
- 3) чекаоницу;
- 4) просторију за интервенције, аспирације и ембриотрансфере;
- 5) лабораторију за вантелесну оплодњу, односно ембриолошку лабораторију коју чине функционално усклађени делови, и то:
  - (1) простор за обраду узорка и технике асистиране репродукције,
  - (2) простор за криопрезервацију;
- 6) простор за давање узорака;
- 7) просторију за одмор особља;
- 8) оставу за чист и прљав веш;
- 9) простор за складиштење санитетског материјала и лекова.

Просторија из става 1. тачка 4) и лабораторија из става 1. тачка 5) овог члана чине функционалну целину и морају бити издвојене и заштићене од неовлашћеног приступа.

За приступ просторијама из става 2. овог члана неопходно је одобрење директора овлашћене здравствене установе у којој се спроводе поступци БМПО.

* Објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 51 од 12.6.2013. године

Члан 3.

Овлашћена здравствена установа из члана 2. овог правилника за обављање поступка вантелесног оплођења мора имати минимум следећу опрему:

- 1) једну ламинарну комору са грејном плочом;
  - 2) два инкубатора;
  - 3) један стерео микроскоп са грејном плочом;
  - 4) један лабораторијски микроскоп;
  - 5) један инвертни микроскоп са грејном плочом и микроманипулаторима;
  - 6) једну аспирациону пумпу;
  - 7) два грејача за епрувете;
  - 8) једну центрифугу;
  - 9) један апарат за пречишћавање ваздуха са системом филтера;
  - 10) један кардиолошки монитор;
  - 11) контејнер за чување репродуктивних ћелија и ткива у течном азоту или пари азота и то: два или више класичних контејнера без аларма, мањег капацитета - за чување ћелија у течном азоту или контејнер већег капацитета са регулацијом нивоа течног азота и алармом - за чување ћелија у пари азота или у течном азоту. Укупни капацитет контејнера мора бити довољан за потенцијално чување узорака из свих урађених циклуса БМПО у законом предвиђеном року;
  - 12) контејнер за транспорт допуне азота или други одговарајући систем за допуну течног азота;
  - 13) један алармни уређај за праћење нивоа течног азота у контејнерима;
  - 14) две CO₂ боце са регулаторима притиска и протока и аутоматском склопком за пребацивање са празне на пуну боцу;
  - 15) радне површине, радни столови и столице у складу са бројем радних позиција;
  - 16) две гинеколошке столице и гинеколошки сто са одговарајућим осветљењем на тој позицији;
  - 17) један ултразвучни уређај са трансвагиналном и трансабдоминалном сондом;
  - 18) две вођице за трансвагиналну сонду;
  - 19) један апарат за анестезију;
  - 20) један дефибрилатор;
  - 21) један фрижидер са дисплејом температуре и контролом задате температуре;
  - 22) један систем агрегат подршке са аутоматским пребацивањем ради обезбеђивања алтернативног напајања струјом свих уређаја у сали и лабораторији;
  - 23) уређаје за мониторинг микроклиматских услова у ембриолошкој лабораторији, и то:
    - (1) мобилне и/или континуиране мераче за температуру ваздуха, релативне влажности и атмосферског притиска,
    - (2) дигиталне мераче температуре са сондама за капи медијума-течност, равне површине и дубоки минус,
    - (3) мераче концентрације CO₂ у биоинкубаторима или рН-метар.
- Овлашћена здравствена установа у којој се спроводи поступак БМПО мора имати потврду о редовном сервисирању за сву опрему прописану овим правилником.

Члан 4.

Овлашћена здравствена установа из члана 2. овог правилника за обављање поступка вантелесног оплођења мора да има одговарајући број запослених, и то, до 150 поступака БМПО годишње:

- 1) једног лиценцираног специјалисту гинекологије и акушерства или субспецијалисту фертилитета и стерилитета или репродуктивне ендокринологије;
- 2) једног стручњака из подручја ембриологије - ембриолог (услов у погледу образовања за овог стручњака је одговарајућа диплома из области биолошких наука и то сви профили са предметом из биологије анималних ћелија или медицинских наука и то сви профили са предметом из биологије анималних ћелија);
- 3) једну медицинску сестру, односно здравственог техничара.

Свако наредно повећање до 150 поступака БМПО захтева одговарајуће повећање капацитета у погледу кадра и опреме, у складу са овим правилником.

Члан 5.

Члан тима из члана 4. став 1. тачка 1) мора да буде специјалиста гинекологије и акушерства са најмање пет година искуства у програму БМПО и самостално урађених 100 поступака и 200 поступака уз контролу супервизора.

Члан 6.

Члан тима из члана 4. став 1. тачка 2) мора да има најмање две године радног искуства у ембриолошкој лабораторији, односно на програму вантелесне оплодње, основну обуку из поступака криопрезервације, као и урађених минимум по 50 обављених процедура за сваку од техника, и то:

- 1) идентификације јајних ћелија;
- 2) IVF;
- 3) ICSI;
- 4) обрада сперме;
- 5) процена ембриона;
- 6) ембриотрансфера.

Члан 7.

Унутар телесно оплођење, као поступак лечења неплодности БМПО, може се обављати у здравственим установама, односно деловима здравствене установе из Плана мреже здравствених установа и здравственим установама основаним у приватној својини, у складу са законом, уколико поседују, осим услова који су одређени прописима из области здравствене заштите, и посебну просторију (минимум 6 m²) - лабораторију за обраду узорка, која је потребно да садржи следећу опрему, и то:

- 1) један инкубатор;
- 2) једну центрифугу;
- 3) један микроскоп за анализу узорка сперме;
- 4) један фрижидер;
- 5) лабораторијско посуђе;
- 6) медијуме за обраду узорка;
- 7) лабораторијске површине за држање посуђа (полице, фиоке и лавабо);
- 8) катетере за инсеминацију.

Поступак из става 1. овог члана може да изводи специјалиста гинеколог акушер са искуством из области БМПО.

Члан 8.

Потрошни материјали за поступке БМПО морају да задовоље највише стандарде по питању квалитета израде (тест не - ембриотоксичности /MEA/ за судове за културу, средства за манипулацију ћелијама и медијуме, тест незапаљивости и тест нецитотоксичности /LAL/ за остали потрошни материјал; медицинска средства класе I или II, са CE ознаком, за аспирационе игле и катетере за трансфер; CO₂ или смеша гасова за биоинкубаторе високе медицинске класе).

Неопходно је да су средства за одржавање хигијене лабораторије одобрена и у складу са стандардима добре клиничке праксе и науке.

Члан 9.

Овлашћена здравствена установа дужна је да обезбеди уговор о сарадњи са другом овлашћеном здравственом установом ради обезбеђивања кадра, простора и опреме за случај наступа посебних и непредвидивих околности.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-3/2013-01
У Београду, 4. јуна 2013. године

Министар,
проф. др **Славица Ђукић Дејановић**, с.р.